

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tadeusz

Nazwisko: Elert

Miejsce urodzenia: Izbica Kujawska

Data urodzenia: 30-10-1927

Imię ojca: Leon

Imię matki: Janina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Sprawa przed Wojskową Prokuraturą Rejonową w Krakowie oraz przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko strzelcowi Tadeuszowi Elertowi i innym. Odbywał służbę zasadniczą na strażnicy WOP w Jurgowie, skąd postanowił uciec i do ucieczki namówić jak największą ilość żołnierzy służących w tej placówce. Celem było dostanie się do Austrii i kontakt z władzami amerykańskimi. Do dezercji doszło 29.05.1950. Tego samego dnia wraz z kilkoma innymi kolegami przekroczył granicę z Czechosłowacją. Ujęty przez czeskie wojsko i przekazany władzom polskim 06.06.1950.

Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Elerta wydał 10.06.1950 Piotr Smolnicki v. Józef Holender (skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w getcie krakowskim i zdegradowany z ppłk. do szeregowca). Akt oskarżenia sporządził 10.07.1950 oficer śledczy Jednostki Wojskowej 3795, kpt. Ziolek. Tadeusz Elert został oskarżony z art. 86 par. 2, art. 87 i 90 KKWP, tj. o przywłaszczenie sobie broni służbowej, dezercję i przekroczenie granicy polsko-czechosłowackiej "z zamiarem przedostania się do amerykańskiej strefy w Austrii i wstąpienia do Kompanii Wartowniczych", a także o czynienie przygotowań do "zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego przez rozpowszechnianie fałszywych wiadomości o sytuacji politycznej w Polsce Ludowej". Akt oskarżenia został przesłany do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie 03.08.1950. Skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie z 19.08.1950 na karę śmierci. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Od wyroku 26.08.1950 adwokat Elerta - dr Stanisław Beck wniósł skargę rewizyjną, a jednocześnie napisał prośbę o ułaskawienie do Bieruta. W dniu 24.10.1950 Najwyższy Sąd Wojskowy postanowił skargę pozostawić bez uwzględnienia, przychylając się do wyroku Sądu I instancji. Natomiast Bierut skorzystał z prawa łaski i kara śmierci została Elertowi zamieniona na 15 lat więzienia. Postanowieniem Wojskowego Sądu Garnizonowego w Krakowie z 09.05.1956 na podstawie amnestii kara została zmniejszona do 10 lat więzienia. Na posiedzeniu niejawnym w dniu 29.09.1956 WSG w Krakowie postanowił go zwolnić warunkowo z reszty kary. Zwolniony 01.10.1956 z Więzienia w Sztumie.

Skorowidz do Księgi Głównej Więźniów Karnych Centralnego Więzienia w Sztumie za lata 1946-1957. Tadeusz Elert został przeniesiony do CW w Sztumie 11.03.1951 z Więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie. Zwolniony fakultatywnie 04.10.1956.

Akta o sygn. IPN Kr 85/265 t. 1-2 (Sr 468/50; Pr I 291/50).

Akta o sygn. IPN Gd 37/8-20.

Inna data ucieczki podana na rozprawie głównej to 31.05.1950. Po wyroku z 19.08.1950 osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, jako skazany na karę śmierci. Po ułaskawieniu przez Bieruta nadal pozostawał w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony 11.03.1951 do Więzienia w Sztumie, gdzie przebywał do końca swojej kary.

Data zwolnienia Elerta z więzienia różni się nieznacznie od daty zwolnienia podanej w jego aktach sądowych.